

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/808/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313227564
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2313227564.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudcov: JUDr. Silvia Hýbelová a Mgr. Fedor Benka, v právnej veci žalobkyne: A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. N. XXX/X, A., proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený splnomocnencom: WERNER & Co. s.r.o., Stromová 54/A, Bratislava, IČO: 36 869 643, o určenie neplatnosti úverovej zmluvy a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta, zo dňa 15. júna 2015 č.k. 5C/351/2013-209, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti určenia neplatnosti zmluvy o úvere zo dňa 31.08.2005 potvrdzuje a výrok o náhrade trov konania ruší a vec mu v zrušenom rozsahu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd určil, že zmluva o úvere č. 1231692 zo dňa 31.8.2005 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná. Uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 955,98 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, keď vo zvyšnej časti súd návrh zamietol. Súd navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, § 2 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 3, § 8 ods. 1, § 23a zákona č. 634/1992 Z.z., § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 39, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, článkom 4 ods. 1, 2 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993, § 4 ods. 1, 2, 5 zákona č. 258/2001 Z.z., § 41 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., § 80 písm. c) O.s.p., § 457, § 107 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že napriek tvrdeniu žalovaného o tom, že v danom prípade nejde o spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalobkyňa uzatvorila zmluvu o úvere ako podnikateľka, súd sa s týmto tvrdením nestotožňuje. Zo samotnej zmluvy táto skutočnosť nevyplýva. Ani v žiadosti o úver nie je uvedené, že žalobkyňa si berie úver za účelom podnikania a ani v samotnej zmluve o úvere, táto skutočnosť nie je uvedená. To, že v žiadosti o poskytnutie úveru uviedla žalobkyňa, že je živnostníčka, ešte neznamená, že úver si chcela zobrať (a i zobrala) za účelom podnikania. Navyiac i z výpovede samotnej žalobkyne je zrejmé, že pracovník odporcu, s ktorým žalobkyňa ohľadne žiadosti komunikovala, zobral do úvahy údaje zo skoršieho úveru bez toho, aby od žalobkyne zisťoval, za akým účelom si úver berie a sama žalobkyňa uviedla, že v tom čase bola na materskej dovolenke. Preto, keďže zo žiadneho údaju uvedeného či už v žiadosti o úver, resp. zo zmluvy o úvere nevyplýva, že žalobkyňa si úver zobrala za účelom podnikania a i samotná žalobkyňa poprela, žeby si úver brala za účelom podnikania, súd považuje zmluvu o úvere zo dňa 31.08.2005 za spotrebiteľský úver. Ide o zmluvný vzťah, na ktorý treba aplikovať ust. z.č. 258/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy a ide teda o spotrebiteľský vzťah, nakoľko žalovaný má (mal) v predmete činnosti „poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov a z cudzích peňažných zdrojov“ a pokiaľ ide o žalobkyňu, súd nemá už vzhľadom na vyššie uvedené pochybnosti o tom, že ide o spotrebiteľa. Z obsahu zmluvy, s prihliadnutím na právne postavenie účastníkov zmluvy

má súd za to, že úver bol navrhovateľke poskytnutý ako spotrebiteľke. Rovnako je súd toho názoru, že ide o úver, na ktorý sa má aplikovať z.č. 258/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy, pretože i keď z.č. 258/2001 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase zavretia zmluvy v § 2 písm. a) hovorí o spotrebiteľskom úvere podľa tohto zákona ako o dočasnom poskytnutí peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme, nič na tom nemení fakt, že žalobkyni bol poskytnutý úver a tento mala vrátiť v splátkach a uhradiť poplatok spojený s úverom podľa § 2 písm. b), uvedeného zákona. Odloženú platbu je možné chápať aj ako vrátenie poskytnutého úveru v splátkach.

3. Pri skúmaní podmienok uvedených v § 80 písm. c) O.s.p., umožňujúcich riešenie práva, resp. právneho vzťahu súdnym rozhodnutím treba vychádzať z toho, že naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, má žalobca - spotrebiteľ, ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov Európskych spoločností, v nie poslednom rade i domáca právna úprava, pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy, týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky) jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 OZ). Uvedený právny názor vyslovil Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí 1MCdo 1/2009. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či dochádza k uplatneniu aj práv na plnenie, alebo či sa spotrebiteľ obráti priamo na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto doložky, ktorej neplatnosť nikto neurčil. Pokiaľ právoplatne nie je vyjasnená otázka platnosti spornej úverovej zmluvy, odporca môže osobitne uplatniť voči spotrebiteľovi nároky zo spornej úverovej zmluvy. Preto na základe vyššie uvedeného je súd toho názoru, že navrhovateľka má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti úverovej zmluvy.

4. Je potrebné posúdiť jednotlivé dojednania zmluvy, prípadne vysloviť neplatnosť neprijateľných zmluvných podmienok, avšak je dôležité tiež posúdiť, či z objektívneho hľadiska je úverová zmluva z dôvodu neplatnosti jednotlivých zmluvných podmienok ako celok ešte udržateľná. Neprihliadalo sa pritom na výhodnosť neplatnosti zmluvy pre toho ktorého účastníka zmluvy, ale na objektívne hľadisko, či je zmluva ako celok neplatná resp. ďalej možná (cieľ zakotvený v čl. 6 ods. 1 in fine smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Za dôležité sa tiež považuje, či by zmluvné strany mali vôľu na kontrakte bez neplatných klauzúl. V rámci interpretačného pravidla sa vychádzalo z dobromyseľnosti spotrebiteľa, ktorému bola predložená vopred naformulovaná zmluva. Systém ochrany zavedený aj smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že sa spotrebiteľ nachádza v nerovnom postavení voči predajcovi alebo poskytovateľovi tak z hľadiska vyjednávacej sily, ako aj z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi k podmienkam vopred vyhotoveným predávajúcim alebo poskytovateľom, bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V tomto prípade navrhovateľka podpísala zmluvu o úvere, bez toho, aby mohla akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť jej obsah. Vzhľadom k takému nerovnému postaveniu, neprimerané podmienky tzv. zneužívajúce klauzuly nie sú pre spotrebiteľa záväzné.

5. Zmluva, ktorou bol navrhovateľke poskytnutý úver vo výške 30.000,- Sk (995,82 Eur) obsahuje poplatok o ktorú sa zvýši suma, ktorú má navrhovateľka vrátiť vo výške 955,98 Eur, čo činí 95,99 %. Čo obsahuje uvedený poplatok je uvedené v čl. 13 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z ktorého vyplýva, že predmetný poplatok je tvorený z jednej tretiny z dohodnutého úroku a z dvoch tretín z nákladov na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Administratívny poplatok za spracovanie zmluvy predstavuje v uvedenom prípade celkovo sumu 637,32 Eur, čo činí 63,99% z požičanej sumy a úroky vo výške 318,56 Eur, predstavujúce 31,99% z požičanej sumy. V súvislosti s takto stanoveným poplatkom, súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/109/2011 zo dňa 21. 11. 2012, s ktorým sa stotožňuje a z ktorého vyplýva, že zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnuté, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Inak vymedzený poplatok, resp. neurčitý poplatok však možno považovať za neprijateľnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa.

6. Po oboznámení sa s predmetnou zmluvou o úvere, vrátane všeobecných podmienok súd dospel k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je neobyčajne hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a zároveň je celá zmluva koncipovaná výlučne len na prospech veriteľa bez toho, aby sa mohol dlžník aspoň minimálne zákonnými prostriedkami brániť. Rovnosť a

vyváženosť práv a povinností zmluvných strán nie je zmluvou zabezpečená, práve naopak, zmluva obsahuje samé povinnosti dlžníka, sankcie za porušenie povinností v neprimeraných výškach, napr. zmluvná pokuta 300,- Sk (v čl. 4 Všeob. zmluvných podmienok za každý jeden prípad omeškania), 3000,- Sk (v čl. 7 VZP, kde sa dlžník vyhlasuje, že žiadnym konaním neznemožní veriteľovi zabezpečenie svojho záväzku spísaním notárskej zápisnice ako exekučného titulu), 1000,- Sk (čl. 9 VZP, kde sa zaväzuje v prípade zmeny adresy, alebo zásadných zmien v osobných pomeroch túto skutočnosť bez zbytočného odkladu písomne oznámiť veriteľovi). Okrem článkov vo VZP, na ktoré poukázala navrhovateľka a s ktorým sa súd taktiež stotožňuje (to je čl. 17 VZP týkajúci sa rozhodcovskej doložky, čl. 19 VZP týkajúci si rozhodného práva, čl. 06 VZP týkajúci sa úrokov z omeškania vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy, ale i neuvedenie RPMN), súd poukazuje i na ďalšie zmluvné dojednania, ktoré sú v hrubom nepomere medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide napr. čl. 8 VZP, kde je dojednané, že i v prípade ak dlžník uhradí sumu pred termínom splatnosti, je povinný zaplatiť dohodnutý poplatok, čl. 15, 18 VZP, v zmysle ktorých si veriteľ môže pýtať informácie, či už z Centrálného depozitáru cenných papierov, resp. zo Sociálnej poisťovne a taktiež čl. 16, kde dáva súhlas na predaj cenných papierov, ktorých je vlastníkom. Takéto dojednania, kde v podstate svojvoľne sa veriteľ môže dostať k súkromným informáciám o spotrebiteľovi, resp. možnosť zbaviť majetku spotrebiteľa je neprijateľné.

7. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy, ako aj na neprimerane vysoký poplatok za spracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, výška ktorého predstavuje 64%, ale i neprimerane vysoký úrok vo výške 32% z celého objemu úveru (pričom podľa názoru súdu sa jedná o skryté úroky v podstatne vyššej výške než je prezentovaných 32%, sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. V rozpore s dobrými mravmi nie je len obsah zmluvy, ale i samotný účel zmluvy (získať na úkor slabšej strany - spotrebiteľa neprimerane vysoký zisk). Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť.

8. Predmetná úverová zmluva je podľa názoru súdu neplatná ako celok, nakoľko sa prieči dobrým mravom podľa ust. § 39 OZ, v zmysle ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Neplatnosť zmluvy by mala byť len akási posledná možnosť riešenia vadnosti právneho úkonu. Predmetná zmluva však vykazuje závažné vady aj čo do podstatných náležitostí. Preto za stavu, že sa vady predmetnej úverovej zmluvy dotýkajú esenciálnych náležitostí, vrátane dôležitej časti o odplate za úver (úrokoch a ďalších poplatkoch) a v prevažnej väčšine, niet bezvadného článku zmluvy, dospel súd k neplatnosti zmluvy ako celku. Berúc zreteľ podľa § 41 Občianskeho zákonníka na povahu právneho úkonu, obsah právneho úkonu, ktorý zakladá hrubú nerovnováhu práv a povinností v neprospech slabšieho spotrebiteľa, ďalej vzhľadom na okolnosti, za ktorých bola zmluva uzavretá a evidentnú nadvládu nad dlžníkom (slabšia pozícia čo do vyjednávacej pozície a čo do informovanosti, navyiac v tiesni) a konečne, berúc zreteľ na povahu právneho úkonu, súd rozhodol tak, že určil vyššie uvedenú úverovú zmluvu č. 1231692 zo dňa 31.08.2005 za neplatnú.

9. Ak teda je zmluva o úvere neplatná, neplatné sú i zmluvné dojednania, teda i dojednanie o rozhodcovskej doložke (ktoré súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku bez ohľadu na neplatnosť celej zmluvy), v zmysle ktorej bolo rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 10.06.2009, sp. zn. SR 1577/06 (ktorým bola navrhovateľka zaviazaná zaplatiť odporcovi sumu vo výške 53600,- Sk spolu s 0,25% úrokom z omeškania denne zo sumy 53600,- Sk od 13.02.2006 do zaplatenia a nahradíť trovy konania v sume 10495,- Sk) a ktorý súd považuje za nulitný právny akt, keďže Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. nemal právomoc konať. Preto súd nemohol prihliadnuť na námietku odporcu týkajúcu sa res iudicata.

10. V ďalšom súd poukazuje i na tú skutočnosť, že v prípade platnosti zmluvy o úvere, táto v zmysle ust. § 4 ods. 2 písm. g) z.č. 258/2001 Z.z., platného a účinného v čase uzavretia zmluvy, mala obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Preto i z tohto pohľadu mala navrhovateľka odporcovi vrátiť iba to, čo jej bolo na úvere poskytnuté, to je sumu 995,82 Eur.

11. Navrhovateľka sa svojím návrhom domáhala aj vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 955,98 Eur s tým, že voči tomuto nároku navrhovateľky vzniesol odporca námietku premlčania.

12. V ustanovení § 107 OZ je zakotvená kombinovaná premlčacia doba, t.j. subjektívna a objektívna. Tieto dve premlčacie lehoty začínajú, plynú a končia nezávisle od seba. Subjektívna premlčacia doba (2-ročná) je kratšia, objektívna premlčacia doba je buď 3-ročná, keď bezdôvodné obohatenie vzniklo z neúmyselného konania (z nedbanlivosti), alebo 10-ročná, ak bezdôvodné obohatenie bolo spôsobené úmyselne.

13. Súd sa stotožňuje s názorom vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne o tom, že v danom prípade platí 10 ročná objektívna premičacia doba. Tak ako je už vyššie uvedené, prijaté plnenie nad sumu poskytnutú na základe úverovej zmluvy, to je sumu vo výške 995,85 Eur (ktoré bola žalobkyňa povinná zaplatiť ako poplatok o ktorý sa zvyšuje poskytnutá suma) je možné považovať za majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov, ktorý musí žalovaný vydať. Účastníci uzatvorili predmetnú spotrebiteľskú zmluvu dňa 31.08.2005, pričom medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobkyňa poskytnutý spotrebiteľský úver, na základe úverovej zmluvy, celý žalovanému uhradila. O bezdôvodnom obohatení žalovaného sa žalobkyňa dozvedela v októbri 2013 po kontakte so Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS (podaná žaloba dňa 14.10.2013) a teda objektívnu 10 ročná lehota ako aj subjektívnu 2 ročnú lehotu považuje súd za zachovalú a návrh žalobkyne podaný včas. Súd sa stotožňuje s názorom vedľajšieho účastníka, že u odporcu išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, v dôsledku čoho sa inak 3 ročná objektívna premičacia lehota predĺžila na 10 rokov odo dňa keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. V čase uzatvárania zmluvy už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úverov úprava vyžadujúca uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov umožňujúcu spotrebiteľom zorientovať sa v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdiť výhodnosť poskytovaného úveru. Žalovaný uzatvoril so žalobkyňou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pričom neuviedol RPMN, ročnú úrokovú sadzbu, navyše z celkového dojednania spornej zmluvy, kde žalovaný poskytol žalobkyňi finančné prostriedky, a to ľahkovážne, vedome spoliehajúc sa na návratnosť poskytnutých finančných prostriedkov po ich neprimeranom zhodnotení sa nedá hodnotiť konanie žalovaného inak, iba ako o úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu na strane žalovaného. Tu súd taktiež poukazuje na rozsudky KS Prešov sp. zn. 7Co 84/2011 zo dňa 12.12.2011, KS Prešov sp. zn. 3Co 41/2012 zo 6.3.2013, KS Prešov sp. zn. 2Co 9/2012 z 21.01.2012, KS Prešov sp. zn. 5 Co 134/2012 zo dňa 26.11.2013 a KS Žilina sp. zn. 9Co 648/2013 z 20.02.2014. Preto vzhľadom na vyššie uvedené, keď súd má za, že predmetná úverová zmluva je neplatná, resp.za predpokladu jej platnosti vzhľadom k tomu, že neobsahovala RPMN a teda bola by bezúročnou a bez poplatkov a vzhľadom k tomu, že žalobkyňi bol poskytnutý úver vo výške 995,82 Eur, avšak navyše zaplatila žalovanému sumu 955,98 Eur, je žalovaný povinný tento majetkový prospech titulom vydania bezdôvodného obohatenia žalobkyňi vydať tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

14. Opačný názor má však súd o zaviazaní žalovaného na primerané finančné zadostučinenie. Súd poukazuje na to, že žalobkyňa návrh o poskytnutie finančného zadostučinenia (aj čo do výšky) dostatočne neodôvodnila a ani nepreukázala. Je síce pravdou, že v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. marca 2008 č. k. 6 Obo 302/2006 - Najvyšší súd SR vymedzil aj kritéria pre posúdenie finančného zadostučinenia, pričom pri posudzovaní je treba prihliadať na všetky okolnosti veci, najmä na to, že ide o vyrovnanie ujmy postihnutého a že ide o určitú sankciu postihujúcu toho, kto závadne konal, okruh osôb, ktoré toto konanie zasiahlo. Súd je však toho názoru, že nestačí na tieto kritéria iba poukázať, ale aj preukázať vznik takých okolností, ktoré by umožnili priznať finančné zadostučinenie. Súd nepochybuje o tom, že žalobkyňa trpela stresom a nepohodou, avšak je iba logické, že pokiaľ žalobkyňa nesplácala úver podľa dohodnutých podmienok, bola vyzývaná k jeho úhrade. Preto keďže, súd nemá za preukázaný nárok žalobkyne na finančné zadostučinenie, súd návrh v tejto časti z vyššie uvedených dôvodov zamietol.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., kde v prevažnej miere mala úspech v konaní navrhovateľka, preto má právo na náhradu trov konania, nakoľko si však žiadne neuplatnila, súd rozhodol tak, že jej tieto nepriznal.

16. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a to v časti, v ktorej súd prvej inštancie návrhu žalobkyne vyhovel a teda určil, že predmetná zmluva o úvere zo dňa 31.08.2005 je neplatná a taktiež vo výroku, kde bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyňi bezdôvodné obohatenie vo výške 955,98 eur ako aj v závislom výroku o náhrade trov konania. Žalovaný odôvodnil svoje odvolanie odvolacími dôvodmi v zmysle ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s ustanovením § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. tým, že súd prvej inštancie svoj rozsudok nedostatočne odôvodnil, čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom prvej inštancie. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie ESLP Garcia Ruíz v. Španielsko, § 26, rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 410/06, III. ÚS 307/2012, III. ÚS 11/2011, rozsudok NS SR pod sp. zn. 4Cdo/171/2005 zo dňa 27.04.2006. Odvolateľ ďalej uviedol, že súd prvej inštancie vôbec neodôvodnil, prečo je podľa jeho názoru poplatok za spracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou neprimerane vysoký, ako aj prečo je podľa jeho názoru neprimerane vysoký úrok. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí bez akejkoľvek argumentácie len vyslovil názor, že sa jedná o skryté úroky v podstatne vyššej výške, než je prezentovaný 32%.

17. Súd prvej inštancie v rozsudku nedostatočne odôvodnil celkovú neplatnosť zmluvy o úvere, pričom sa vôbec nevysporiadal so žalovaným uvádzanou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie a Ústavného súdu Českej republiky, ktoré žalovaný uviedol vo svojom vyjadrení zo dňa 06.12.2013. Súd prvej inštancie úplne ignoroval rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Perenič a spol./SOS Finance č. C-453/10, ktoré jasne zachováva koncept platnosti zvyšku zmluvy o úvere ako spotrebiteľskej zmluvy bez neprijateľných podmienok a stanovuje, že nekalá obchodná praktika nie je dôvodom na neplatnosť spotrebiteľskej zmluvy a Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 625/2003 podľa ktorého je základným princípom výkladu zmluvy prioritou výkladu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred výkladom, ktorý zakladá neplatnosť zmluvy. Odôvodnenie súdu prvej inštancie aj v tomto prípade celkom absentuje a žalovaný s týmto tvrdením o neplatnosti celej zmluvy kategoricky nesúhlasí a trvá na tom, že zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie ani len neuviedol, ktoré konkrétne podstatné náležitosti zmluva o úvere podľa jeho názoru neobsahuje.

18. Súd prvej inštancie ďalej vo svojom rozsudku nedostatočne odôvodnil neprihliadnutie na námietku žalovaného o existencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci, pričom sa vôbec nevysporiadal so žalovaným uvádzanou odbornou literatúrou a judikatúrou vo vyjadrení zo dňa 06.12.2013, ktorú k podaniu aj priložil. Súd prvej inštancie v rozsudku absolútne ignoroval aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 CoZm 43/2013, ktorý predložil na pojednávaniach dňa 16.03.2015 a 15.06.2015, keď zároveň poukázal aj na ďalšie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, v ktorých je konštatované, že iba exekučný súd v exekučnom konaní je zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. v rozhodcovskom konaní. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov SR a to rozsudok Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 2 CoZm 43/2013 zo dňa 09.12.2014, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/437/2013 zo dňa 31.03.2014, uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 14.08.2014 č.k. 9C/125/2014, uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 18.12.2013 sp. zn. 14C/183/2013, uznesenie Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 15.05.2012 sp. zn. 7C/38/2010 atď., ktoré zároveň zaslal v prílohe. V tejto súvislosti taktiež poukázal aj na judikatúru Najvyššieho súdu ČR, ktorý vo svojom rozhodnutí pod sp. zn. 29 Cdo/2254/2011 zo dňa 27.06.2013 uviedol okrem iného, že právoplatný rozhodcovský rozsudok má účinky právoplatného súdneho rozhodnutia, vytvára teda prekážku veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata). Okolnosť, že rozhodcovský nález je prípadne vecne nesprávny, mu účinky právoplatného rozhodnutia vytvárajúceho prekážku právoplatne rozhodnutej veci neodníma. Z rozhodcovského rozsudku je jasne zrejmé, že rozhodcovský súd posúdil zmluvu o úvere ako platnú a odplätnú právny úkon a na jeho základe priznal žalovanému voči právnenému predchodcovi žalobcu plnenie. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že z hľadiska res iudicata je prípadná nesprávnosť rozhodcovského rozsudku irelevantná a v takom prípade res iudicata naďalej existuje.

19. Ďalej odvolateľ poukázal na skutočnosť, že výška úrokov nie je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere uzavretej podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, nakoľko podstatnou náležitosťou je len záväzok dlžníka popri istine zaplatiť úroky bez uvedenia ich výšky. V prípade, ak takáto výška úrokov nie je uvedená, tak platí pravidlo podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. V predmetnom prípade nie je možné žiadať neplatnosť zmluvy o úvere ako celku, keďže podľa § 41 O.z. by bola neplatná len tá časť odplaty, ktorá by podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu a žalovaný by mal naďalej nárok na zostávajúcu primeranú odplatu.

20. Odvolateľ nesúhlasil s tým, že súd prvej inštancie posúdil predmetnú zmluvu tak, že ide o úver, na ktorý sa má aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z., nakoľko odloženú platbu nie je možné chápať ako vrátenie poskytnutého úveru v splátkach. Je toho názoru, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá sa nemôže posudzovať ako zmluva o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch z roku 2001 v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, nakoľko až s účinnosťou od 01.01.2008 sa do legálnej definície spotrebiteľského úveru dostalo aj slovo úver. Zákon o spotrebiteľských úveroch z roku 2001 v znení ku dňu 31.08.2005 uvádzal, že poplatkami je akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi pri poskytnutí úveru okrem úrokov. Zo zmluvy však jednoznačne vyplýva, že poplatok, ktorý žiadal žalovaný, bol žalobca povinný zaplatiť až po poskytnutí úveru. t.j. poplatok, ktorý žiadal žalovaný od žalobcu nie je poplatkom podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch z roku 2001. Ďalej odvolateľ poukázal na ustanovenie § 499 Obchodného zákonníka, v ktorom Obchodný zákonník umožňuje vyberanie iných platieb ako len splátok úveru a úroku. V tejto súvislosti

poukázal aj na aplikovateľné rozhodnutie Spolkového súdneho dvora zo dňa 07.12.2012 pod sp. zn. XI. ZR 3/10 a na novelu Zákona o spotrebiteľských úveroch zákon č. 132/2013 Z.z.

21. Odvolateľ uviedol, že súd prvej inštancie vo výroku rozsudku určil, že zmluva o úvere je neplatná, avšak žalobkyňa okrem toho žaluje aj žalobou na plnenie o vydanie bezdôvodného obohatenia a práve z tohto dôvodu je určovací výrok neprípustný z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu a v tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/28/2009 z 26.05.2010.

22. V závere svojho odvolania odvolateľ poukázal na skutočnosť, že súd prvej inštancie nerozhodol o náhrade trov konania žalovaného v časti rozhodnutia, v ktorej žiadala žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému zaplataenie sumy 1.000,- eur titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na skutočnosť, že predmetom konania boli tri samostatné právne veci a tri samostatné právne nároky, keď súd prvej inštancie žalobu o zaplataenie sumy 1.000,- eur titulom finančného zadosťučinenia v plnom rozsahu zamietol, žiada žalovaný rozhodnúť v tejto časti o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže súd prvej inštancie o tomto nároku žalovaného nerozhodol, tak v danom prípade žiada žalovaný o vydanie doplňujúceho rozhodnutia o tejto náhrade trov konania vo vzťahu k žalovanému. Na základe uvedeného žiada žalovaný, aby súd prvej inštancie vydal doplňujúci rozsudok o náhrade trov konania vo veci zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni vo výške 1.000,- eur.

23. Podaním zo dňa 31.07.2015 doručeným Okresnému súdu Galanta dňa 03.08.2015 zaslal žalovaný vyčíslenie náhrady trov konania vo vzťahu k návrhu na vydanie doplniaceho rozsudku a to v celkovej výške trov právneho zastúpenia vo výške 90,07 eur plus 20% DPH.

24. K odvolaniu žalovaného zaslalo vyjadrenie Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 12.08.2015 v ktorom poukázalo na Nález Ústavného súdu ČR zo dňa 01.11.2011 sp. zn. II. ÚS 2164/10, v ktorom bolo uvedené, že zmluvná autonómia a jej ochrana nemôže byť absolútna tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp či iný ústavne chránený verejný záujem, ktoré sú spôsobilé zmluvnú autonómiu proporcionálne obmedziť. Rovnako správne posúdi aspekty hrubej nerovnováhy v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a z týchto vyvodil správny záver v zmysle článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Z uvedených dôvodov považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za správne. Je toho názoru, že zmluva je absolútne neplatná a táto platnosť, na ktorú musí každý subjekt a teda aj súd prihliadať ex offio nemôže byť napravená, resp. zmenená na platnosť rozhodnutiami rozhodcovského súdu. Rozhodcovský rozsudok bol vyhlásený na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v spotrebiteľských zmluvách. Ak totiž dodávateľ finančnej služby začne konanie pred rozhodcom, spotrebiteľ už nemá na výber a je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Ide o rozpor rozhodcovskej doložky s generálnou klauzulou podľa § 53 ods. 1 O.z. Považuje rozsudok za nulitný rozsudok, nakoľko tento bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá nebola platne dojednaná a preto nebola ani daná právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať v tejto veci. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.05.2012 č.k. 10Co/308/2011-39 ako aj rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.01.2012 č.k. 5 Obdo 44/2001, kde najvyšší súd judikoval, že súdy konali nesprávne, keď pred rozhodnutím o zastavení konania vôbec neskúmali platnosť a neprijateľnú zmluvnú povahu rozhodcovskej doložky dohodnutej medzi nebankovou spoločnosťou a spotrebiteľom. Najvyšší súd uviedol, že ak súdy v záujme ochrany spotrebiteľa nepreskúmajú materiálne platnosť rozhodcovskej doložky a tým aj existenciu prekážky rozhodnutej veci, zaťažia konanie vadou podľa § 237 písm. f) O.s.p., v dôsledku ktorej dôjde k odňatiu práva spotrebiteľa konať pred súdom. Ďalej poukázal za rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 z 21.03.2012 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zo dňa 14.05.2014 č.k. 10Co/72/2014 týkajúce sa administratívneho poplatku. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako zákonné a vecne správne v celom rozsahu potvrdil a podanému odvolaniu nevyhoviel.

25. Žalobkyňa odvolací návrh nepodala, k odvolaniu žalovaného písomné vyjadrenie nezaslala.

26. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

27. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 v čase podania účinného OSP, aktuálne § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 OSP, akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 201 a 202 OSP, akt. § 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 OSP, akt. § 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, c/, f/ OSP, ktoré má ekvivalent v § 365 ods. 1 písm. b/, e/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex officio na príp. vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného voči vyhovujúcej časti výroku a v časti určenia neplatnosti zmluvy o úvere nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je v tejto napadnutej časti vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP a odvolanie žalovaného v časti výroku o náhrade trov konania je dôvodné v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho zrušenie v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP.

28. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa ako dlžníčka a žalovaný ako veriteľ uzatvorili dňa 31.08.2005 úverovú zmluvu č. 1231692, predmetom ktorej bol úver vo výške 995,82 eur s dobou splatnosti 12 mesiacov po 162,65 eur, počnúc dňom 04.10.2005, keď celková výška sumy, ktorú mala žalobkyňa vrátiť, bola 1.951,80 eur, ktorý úver vo výške 995,85 eur bol zvýšený o príslušný poplatok vo výške 955,98 eur. Ročná úroková sadzba v zmluve nebola uvedená a taktiež nebola uvedená ročná percentuálna miera nákladov. Žalobkyňa uhradila žalovanému celkom sumu 1.951,80 eur.

29. Odvolacou námietkou žalovaného bolo, že rozhodnutie súdu prvého stupňa trpí nedostatočným odôvodnením. Je potrebné uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutia ústavného súdu totiž vyplýva, že tak základné právo podľa § 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa článku 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

30. Odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodnenie rozhodnutí v zmysle ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnený. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Následnosť jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil právne dôvody, pre ktoré návrhu na žalobkyne, ktorým sa domáhala uplatnenia bezdôvodného obohatenia a určenia neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy vyhovel. Náležite sa vysporiadal so súdnou judikatúrou týkajúcou sa preskúmvanej veci. Rozhodnutie presvedčivo a zrozumiteľne odôvodnil, pokiaľ posúdil, že predmetná úverová zmluva je neplatná a taktiež nárokov z toho vyplývajúcich okrem iného zaplataenia žalovanej istiny titulom vydania bezdôvodného obohatenia.

31. Odvolací súd sa v zásadných a rozhodujúcich zistenia a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov v rozsudku súdu prvej inštancie a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil niektoré podstatné skutočnosti a argumenty. Zároveň v tomto smere prihliadol na konkrétne námietky odvolateľa.

32. Žalovaný v odvolaní namietal, že cena plnení nemôže byť posudzovaná ako neprijateľná podmienka podľa § 53 ods. 1 O.z. Súd prvej inštancie však nevyslovil neprijateľnosť podmienky v spotrebiteľskej zmluve ale uviedol, že dohodnutý úrok a príslušné poplatky sú neplatné pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 3 ods. 1 O.z. a preto je zmluva neplatná v zmysle ustanovenia § 39 O.z.

33. Pri dojednávaní úrokov zo spotrebiteľského úveru koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje od dlžníka (spotrebiteľa) primeraný úrok, teda primeranú odmenu za

užívanie poskytnutej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nezodpovedá všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ poskytoval úvery za neprímerané až úžernícke úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov.

34. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pod pojem odplata obvyklá na finančnom trhu je potrebné pritom zahrnúť aj odplatu obvykle požadovanú komerčnými bankami pri poskytovaní spotrebiteľských úverov.

35. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózný spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občiansko-právnych vzťahov). Vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo/137/2003 Najvyšší súd SR uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle § 3 ods. 1 O.z. treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Ústavný súd SR už v Náleze z 28.02.1995 sp. zn. PL ÚS 10/95, ktorým rozhodol o nesúlade ustanovenia § 13 vyhlášky MS SR č. 45/1964 Zb. s ustanovením § 658 ods. 1 O.z. okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkoľvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 O.z., teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi. Uvedený náleži je pritom plne aplikovateľný aj v prípade, ak je predmetom posudzovania výška zmluvne dohodnutých úrokov zo spotrebiteľského úveru.

36. Odvolateľ poukazoval na nesprávny právny záver súdu prvej inštancie o neplatnosti zmluvy o úvere ako celku. Súd prvej inštancie ako primárny dôvod neplatnosti celej zmluvy o úvere videl neprímeranosť dojednaní výšky odmeny za poskytnutý úver. Odvolateľ nenapáda nesprávnosť skutkových záverov súdu prvej inštancie, že odplata za tento dojednaný úver bola 96% z dlžnej (poskytnutej) sumy ročne. Spochybňuje skutočnosť, že výška odplaty za poskytnutý úver nie je podstatnou náležitosťou zmluvy a v prípade jej neprímeranosť nie je dôvod pre neplatnosť celej zmluvy. S týmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje a v súvislosti s posúdením neplatnosti zmluvy z tohto dôvodu v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožňuje (§ 387 ods. 1,2 C.s.p.).

37. Odvolateľ zdôrazňoval prioritu takého výkladu právneho úkonu, ktorý nezakladá neplatnosť zmluvy pred výkladom, ktorý neplatnosť zmluvy zakladá. Prihliadajúc však na rozsah neprijateľnosť zmluvných podmienok by fakticky zostala platná iba povinnosť navrhovateľa vrátiť odporcovi poskytnuté finančné prostriedky bez poplatkov, bez sankcií atď., teda záväzok ako z titulu bezdôvodného obohatenia. Prihliadajúc na rozsah uvedenej spornej zmluvy o úvere a rozsah neprijateľných zmluvných podmienok, postup súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil v tomto kontexte i celú zmluvu ako neplatný právny úkon, považuje odvolací súd za správny.

38. Administratívny poplatok nepredstavuje cenu hlavného predmetu plnenia, pretože túto predstavuje úrok z úveru. Poplatok je neúmerne vysoký a to vo vzťahu k nákladom na vypracovanie a uzavretiu zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť. Dojednanie administratívneho poplatku je ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké konkrétne administratívne činnosti ide, pričom výška poplatku 28.800,- Sk predstavuje 96% zo sumy poskytnutého úveru a takto neúmerne vysoký poplatok je v rozpore s dobrými mravmi ako správne konštatoval súd prvej inštancie. V konaní absentuje dôkaz, že žalobkyňa ako spotrebiteľka s jeho podstatou bola oboznámená, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčité náklady na vypracovanie, na uzavretie zmluvy a všetku administratívou s tým spojenú. Podstatou tohto poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Je za hranicou rozumného úsudku, aby poplatok dosahujúci výšku takmer poskytnutého úveru sledoval výdavky spojené s administratívnou činnosťou. Aj s poukazom na uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol správne, ak náklady zodpovedajúce 96% poskytnutého úveru považoval za rozporné so Zákonom o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého výška úveru musí byť vyjadrená v zmluve.

39. Za daných okolností zároveň nie je možné konštatovať, že by nebola chránená dobromyseľnosť žalovaného, keďže je to práve on, kto vopred pripravil a naformuloval zmluvné podmienky a preto musel si byť vedomý obsahových nedostatkov zmluvy, ktoré predkladá na podpis spotrebiteľovi a zároveň musel počítať s následkami rozporu zmluvy o úvere so zákonom a dobrými mravmi. Navyše žalovaný mal preukázateľne vedomosť o tom, že zmluvná podmienka ohľadom týchto nákladov bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Preto plne neprijaté v rozpore s takouto neprijateľnou podmienkou je plnením z neplatného právneho úkonu.

40. K odvolacej námietke žalovaného o tom, že v úverovej zmluve nemusí byť uvedený údaj RPMN odvolací súd uvádza, že spotrebiteľ má právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a ostatných poplatkoch. Žalovaný ako veriteľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Informácia spotrebiteľa o úrokoch a poplatkoch má podstatný význam z dôvodu, že prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Zmyslom uvedeného je to, aby spotrebiteľ už na začiatku úverového vzťahu si mohol porovnať výhodnosť či nevýhodnosť daného úverového produktu a až na základe všetkých relevantných údajov sa mohol slobodne rozhodnúť. Pokiaľ v úverovej zmluve nie je uvedený údaj o RPMN, spotrebiteľ nemá reálnu možnosť sa orientovať v ponuke spotrebiteľských úverov.

41. Vzhľadom na to, že predmetná úverová zmluva je neplatná, správne postupoval súd prvej inštancie, ak uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 955,98 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi tým, čo žalobkyňa žalovanému už uhradila a poskytnutou sumou úveru (1.951,80 eur - 995,82 eur).

42. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že predmetnú úverovú zmluvu žalobkyňa uzatvorila nie ako podnikateľka, ako to uvádzal žalovaný, ale ako spotrebiteľ. V danom prípade je na žalovanom, aby uniesol dôkazné bremeno preukázania skutočnosti, že predmetný úver bol poskytnutý z jeho strany na podnikateľskú činnosť dlžníka. Žalovaný tvrdil, že skutočnosť, že predmetný úver neslúžil ako spotrebiteľský ale na podnikateľské účely vyplýva zo žiadosti o úver zo dňa 31.08.2005, kde je uvedené, že žalobkyňa je podnikateľka. V danom prípade táto skutočnosť vyplýva zo žiadosti o úver zo dňa 31.08.2005, kde žalobkyňa síce uviedla, že je podnikateľkou, avšak zo žiadneho údaju, či už zo žiadosti o úver alebo z predmetnej úverovej zmluvy č. 1232049 nevyplýva, že by predmetný úver mal slúžiť na podnikateľský účel, keď všade je žiadateľka o úver a teda žalobkyňa ako dlžníčka identifikovaná menom, priezviskom, dátumom narodenia, číslom občianskeho preukazu, avšak nie je nikde uvedené, že predmetný úver žiada na podnikateľský účel a nie je uvedené ani jej identifikačné číslo ako živnostníčky alebo obchodnej spoločnosti. V tejto súvislosti odvolací súd ďalej uvádza, že nie je dôležité, aké údaje sú uvedené v žiadosti o úver, ale dôležité je to, čo je uvedené z zmluve o úvere uzavretej medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom dňa 31.08.2005, kde z predmetnej zmluvy vôbec nevyplýva skutočnosť, že by predmetný úver mal byť poskytnutý na podnikateľský účel žalobkyne. V danom prípade teda správne súd prvej inštancie konštatoval, že predmetná zmluva o úvere nebola zo strany žalobkyne ako dlžníka uzavretá na podnikateľský účel a teda je potrebné ju posudzovať v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa a to zákona č. 258/2001 Z.z.

43. Pokiaľ ide o žalovaným namietanú prekážku res iudicata odvolací súd konštatuje, že táto je nedôvodná, nakoľko v prejednávanej veci vydaný rozhodcovský rozsudok nebráni tomu, aby tá istá vec bola opätovne prejednaná. V prípade, ak exekučným titulom má byť rozhodnutie orgánu verejnej správy, ktorý nemá právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax takéto rozhodnutie za zdanlivé, ničotné, tzv. paakt. Teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. V tejto súvislosti aj odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 6 MCdo 9/2012 v ktorom sa konštatuje, že v prípade, ak je rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku res iudicatae. Obdobný záver bol uvedený aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod sp.zn. 6Cdo 1/2012 a 3Cdo 146/2011 v ktorých rozhodnutiach Najvyšší súd konštatoval, že v exekučných konaniach je potrebné zaoberať sa otázkou či rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľských veciach nie je v rozpore so zákonom ak rozhodcovská zmluva nebola vôbec uzavretá, alebo bola uzavretá neplatne s tým, že ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, rozhodcovský súd vec nemohol prejednať a ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok.

44. V prejednávanej veci správne súd prvej inštancie konštatoval, že predmetná úverová zmluva je neplatná a preto aj rozhodcovská doložka ktorá je súčasťou tejto zmluvy je neplatná a táto neplatnosť, na ktorú musí každý subjekt a teda aj súd prihliadať ex offo nemôže byť napravená rozhodnutím rozhodcovského súdu. Na základe uvedeného sa tak považuje rozhodcovský rozsudok za nulitný rozsudok, nakoľko tento bol vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ktorá nebola platne dojednaná a preto nebola ani daná právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať v tejto veci. Keďže rozhodcovská doložka bola neplatná, rozhodcovský súd nemal právomoc na vydanie rozhodcovského rozsudku a tento rozhodcovský rozsudok je tzv. paaktom, ktorý nemôže založiť prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

45. Judikatúra súdov vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalšie proti Francúzsku z 19.02.1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I., uznesenie Ústavného súdu SR z 23.06.2004, sp. zn. III.ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

46. S poukazom na uvedené pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 955,98 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a určil neplatnosť predmetnej úverovej zmluvy zo dňa 31.08.2005, rozhodol vecne správne, preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa s použitím § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil.

47. Inak tomu bolo ale pri rozhodovaní o odvolaní žalovaného voči výroku o náhrade trov konania, ktoré odvolanie odvolací súd posúdil ako dôvodné.

48. Žalovaný v odvolaní poukázal na skutočnosť, že predmetom konania boli tri samostatné právne veci a tri samostatné právne nároky a súd prvej inštancie žalobu o zaplatenie sumy 1.000,- eur titulom finančného zadostučinenia v plnom rozsahu zamietol, preto žiada rozhodnúť v tejto časti o náhrade trov konania voči žalobcovi v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Keďže súd prvej inštancie o tomto nároku žalovaného nerozhodol, tak v danom prípade žiada žalovaný o vydanie doplnujúceho rozhodnutia o tejto náhrade trov konania vo vzťahu k žalovanému.

49. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., a uviedol, že v prevažnej miere mala úspech v konaní žalobkyňa, preto má právo na náhradu trov konania, nakoľko si však žiadne neuplatnila, súd rozhodol tak, že jej tieto nepriznal.

50. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania je nepreskúmateľné, nakoľko z jeho odôvodnenia nemožno jednoznačne vyvodiť z akých konkrétnych dôvodov rozhodol súd prvej inštancie o náhrade trov konania vo vzťahu ku všetkým uplatneným nárokom žalobkyne v zmysle ust. § 142 ods. 2 O.s.p., keďže súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí neuviedol, akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil, z akých skutočností vychádzal, pričom súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, tzn. že závery, ku ktorým súd dospel musia byť pre adresáta prijateľné, racionálne, a v konečnom dôsledku aj spravodlivé a presvedčivé.

51. Pre rozhodovanie o trovách konania v predmetnej veci (v konaní boli uplatnené viaceré nároky, ktoré by mohli byť samostatným predmetom žaloby) je potrebné si ujasniť postup pre ich priznanie a teda, či je potrebné o trovách konania rozhodovať samostatne vo vzťahu ku každému nároku alebo či je možné rozhodnúť o nich ako o celku a vyjadriť tak prípadne pomer úspechu vo vzťahu k jednotlivým nárokom.

52. V § 142 O.s.p. je upravené rozhodovanie súdu o náhrade trov konania podľa miery úspechu vo veci. Úspech v konaní treba chápať v závislosti od výsledku súdneho sporu, pričom pod úspechom treba rozumieť úspech v zmysle procesného výsledku. Procesný úspech v plnom rozsahu na strane žalobcu znamená stav, pri ktorom súd v plnom rozsahu vyhovie jeho návrhu vo veci a vydá rozsudok v súlade s navrhovaným petitom. Rozhodovanie podľa § 142 O.s.p. je založené na týchto zásadách, a/ účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná plnú náhradu trov konania proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal (ods. 1), b/ účastníkovi, ktorý mal vo veci prevažný úspech, súd prizná pomernú časť trov konania, a ak bol úspech a neúspech oboch účastníkov rovnaký, súd rozhodne, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu nákladov konania (ods. 2), d/ účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech čiastočný, súd prizná proti druhému účastníkovi plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech len v nepatrnnej výške alebo ak záviselo rozhodnutie o výške plnenia na úvahe súdu (ods. 3).

53. V súvislosti s citovaným ust. § 142 ods. 2 O.s.p. je skutočne potrebné pri rozhodovaní o právach so samostatným skutkovým základom úspech a neúspech účastníka posudzovať vždy osobitne podľa toho, v ktorom nároku, ktorý by mohol byť samostatne uplatniteľný, bol úspešný a v akom rozsahu a v ktorom zasa nie. Trovy konania preto treba separovať a osobitne o nich rozhodnúť vo vzťahu ku každému nároku zvlášť. Ak ide o práva so samostatným skutkovým základom, môže dôjsť aj k tomu, že povinnosti na náhradu trov konania sa budú určovať osobitne tak, že odporca môže byť zaviazaný k náhrade trov konania navrhovateľovi a navrhovateľ k náhrade trov konania odporcovi.

54. Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Odňatie možnosti účastníka konania domáhať sa svojho práva na súde možno v širšom poňatí chápať i ako tzv. denegatio iustitiae (t. j. odopretie spravodlivosti), od ktorého sa odvíja i základný princíp občianskeho súdneho konania označovaný i ako iustitia nemini neganda, teda zákaz odopretia spravodlivosti, podľa ktorého je súd povinný poskytnúť ochranu každému, kto tvrdí, že jeho právo je ohrozené alebo porušené a vec patrí do právomoci súdu a sú splnené všetky zákonom stanovené procesné podmienky. Odopretie spravodlivosti, ktoré je porušením tohto princípu možno charakterizovať ako stav, kedy príslušný súd výslovne, či fakticky odmieta vo veci konať. Ide napríklad o situáciu, keď vo veci súd nerozhodne vôbec alebo konanie zastaví bez toho, aby boli na takýto postup splnené zákonné podmienky (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 210/2011).

55. Odvolací súd preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o náhrade trov konania zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ktorý nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (ktorému neprináleží nahrádzať v plnom rozsahu konanie pred súdom prvej inštancie) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP). Po vrátení veci súd prvej inštancie dôsledne posúdil náhradu trov konania na základe vyššie uvedeného a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj náležite v súlade s ust. § § 220 CSP odôvodní.

56. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

57. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).